

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Budapest

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] felperes, 1. sorszám alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, dr Csitos Eszter (6000 Kecskemét, Kisfaludy u. 8.) ügyvéd útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pkif.III.24.504/2017/2. és Pfv. VI. 21.625/2016/2. számú végzéseinek alaptörvény ellenességét és semmisítse meg azt, mivel sértik az Alaptörvény B) cikk 1., R) cikk 2., T) cikk 1., XXVIII. cikk 1.) bekezdését.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A megsemmisíteni kért döntés megnevezése:

A Kúria Pkif.III.24.504/2017/2. és Pfv. VI. 21.625/2016/2. számú végzései

A határidő-számításhoz szükséges adatok közlése:

A Kúria Pfv. VI. 21.625/2016/2. számú végzésére benyújtott eljárási kifogást a Pkif.III.24.504/2017/2. számú végzésével bírálta el. A végzés kézbesítésének napja 2017.07.18. Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. (Abtv. 30. § (1) bek.). Az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő még nem telt le.

2. Az Alaptörvényben biztosított jogok megnevezése

Alaptörvény B) cikk 1.,

„(1) Magyarország független, demokratikus jogállam. „

R) cikk 2.,

„(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek. „

T) cikk 1.,

„(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1636-0 / 2017
Érkezett:	2017 AUG 15.
Példány:	1
Melléklet:	4 db
Kezelőiroda:	<i>[Handwritten Signature]</i>

XXVIII. cikk 1.)

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. „

bekezdései.

3. A Kúria döntése az alábbi okokból Alaptörvény ellenes:

[1] Indítványozó a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt pert indított. A PKKB 33.P.94.238/2013/4. számú ítéletével a kölcsönszerződés érvénytelenségét megállapította. Az alperes bank fellebbezése folytán, a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 43.Pf.638/099/2015/7. számú ítéletével az első fokú ítéletet megváltoztatva a keresetet elutasította.

[2] A jogerős ítélet ellen indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt, annak hatályon kívül helyezését, és az első fokú ítélet hatályban tartását kérve. A Kúria a Pfv. VI. 21.625/2016/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította azzal, hogy a konkrét vagyoni jogi ügyben a per tárgyának értéke a hárommillió forintot nem haladja meg, így a Pp. 271.§(2) bekezdése alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[3] A Kúria végzése ellen az indítványozó a Pp.114.§-a alapján eljárásjogi kifogással élt, melyben előadta, hogy a konkrét per és a felülvizsgálati kérelem is a szerződés érvénytelenségének megállapításra irányult, a Pp. 271.§(2) bekezdésének utolsó fordulata értelmében pedig a megállapítási perekre az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik, és kérte a Kúriát a felülvizsgálat érdemi lefolytatására.

[4] A Kúria az eljárásjogi kifogást elbírálva, azt a Pkif.III.24.504/2017/2. számú végzésével elutasította azzal, hogy az indítványozó a Pp.114.§-a szerinti eljárásjogi kifogást mintegy „fellebbezést helyettesítő eszközként” használta, a Kúria végzése ellen pedig fellebbezésnek nincs helye, illetőleg a Pp. 114.§-a szerinti kifogás csakis és kizárólag az eljárás során alkalmazható, a Kúria pedig a Pfv. VI. 21.625/2016/2. számú végzésével az eljárást befejezte.

Álláspontom szerint a Kúria mindkét végzése sérti az alaptörvény B) cikk 1., R) cikk 2., T) cikk 1., XXVIII. cikk 1.) bekezdéseit azzal, hogy egyértelműen jogszabályba ütköző módon (kifejezetten a Pp. rendelkezéseit sértve), jogorvoslati és észrevételezési lehetőség nélkül elvonja az indítványozó felülvizsgálathoz való jogát, az alábbiak szerint:

[5] A Pp. 271.§(2) bekezdése a felülvizsgálati eljárások esetén az értékhatártól függő kizárásról akként rendelkezik, hogy:

„(2) Nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyekben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték, illetve annak a 24. §, valamint 25. § (3) és (4) bekezdése alapján, továbbá a 25. § (3) bekezdésének az egyesített perekre történő megfelelő alkalmazásával megállapított értéke a hárommillió forintot nem haladja meg. Ez az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik a sérelemdíj iránt indított perekre, a 23. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 24. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott ügyekre, valamint azokra az ügyekre, amelyek ingatlan tulajdonára vagy ingatlant terhelő jogra vonatkoznak, vagy ingatlanra vonatkozó jogviszonyból erednek, továbbá valamennyi olyan ügyre, amely megállapításra irányul. „

[6] Vitán felül áll, hogy indítványozó keresete **egy megállapítási kereset**, amely arra irányult, hogy a bíróság egy jogviszonyról (kölcsönszerződés) állapítsa meg, hogy az érvénytelen. Maga a Kúria is úgy fogalmaz mindkét végzésében, hogy a per tárgya: **„a szerződés érvénytelenségének megállapítása.”**

A perben az indítványozó felperes semmilyen vagyoni jogi vitát nem kért a bíróságtól eldönteni, csupán anyagi jogait kívánta megóvni azzal, hogy a bíróságtól az adott kötelelem érvénytelenségét kérte deklarálni.

A megállapítási kereset lényege ugyanis a Pp. 123.§-ának értelmezéséből következően is a jogmegóvás. Ez még akkor is így lenne, ha adott esetben peres fél a jogkövetkezmények megállapítását is kérné, mivel annak abban az esetben is előfeltétele lenne maga a megállapítás. Mint ahogy az Alkotmánybíróság is fogalmaz a 3087/2015. (V.19.) AB számú végzésében:

[26] „Önmagában azonban az a kérdés, hogy a semmisségnek melyek a jogszabályban szabályozott, lehetséges jogkövetkezményei (pl. az eredeti állapot helyreállítása, a szerződés érvényessé nyilvánítása, esetleg részleges érvénytelenség, stb.), komplex jogalkotói és – az egyedi eset sajátosságait is figyelembe vevő – jogalkalmazói mérlegelés eredménye [vö. régi Ptk. 237–239. §§; illetve az ezt felváltó 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, 6:108–115. §§, 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény] ”

Egy jogviszony érvénytelenségének megállapítására vonatkozó kereset esszenciája tehát **maga a megállapítás** függetlenül attól, hogy a jogkövetkezmények alkalmazása során vagyoni jogi viszonyokat is rendezhet a bíróság saját belátása szerint, mivel **a jogkövetkezmények levonása során a kérelemhez való kötöttség nem is érvényesül feltétlenül**. [2/2010. (VI. 28.) PK vélemény]

[7] **Álláspontom szerint a Kúria tehát az érdemi vizsgálatot elutasító végzésében a Pp. 271.§(2) bekezdésének utolsó mondatát egész egyszerűen nem vette figyelembe**. Ha egy bírói fórum egy az ügyre vonatkozó jogszabályi rendelkezést figyelmen kívül hagy, az még önmagában nem feltétlenül érné el az Alkotmánysértő szintet. Álláspontom szerint ennek súlya egyedileg vizsgálendő kell legyen az Alkotmánybíróság által, még akkor is ha az nem „szuperbíróság”.

Azokban ha olyan súlyos eljárásjogi hibát vét, amely a kérelmezőt az őt egyébként megillető eljárásból érdemben kizárja, az eléri e szintet. Jelen esetben ez utóbbiról van szó.

A Pp. 271.§(2) bekezdése egyértelműen kijelenti, hogy **minden megállapítás tekintetében megilleti a felet a felülvizsgálathoz való jog** abban az esetben is, ha pertárgy értéke nem éri el a jogszabályban meghatározottakat.

[8] Álláspontom szerint az eljáró Kúria még akkor sem írhatná ezt felül, ha az „általános gyakorlatra” hivatkozna, **amelyet egyebekben jelen ügyben nem tett meg**, egyszerűen csak törvényellenesen megtagadta felülvizsgálatot.

E helyütt ki kell térnem éppen a Kúria által kiadott BH2009.332 számon kiadott bírósági határozatára, melyben e körbe a Kúria az alábbiakat állapítja meg:

„Az egységes bírói gyakorlat szerint a szerződés érvénytelenségének, hatálytalanságának megállapítására irányuló per vagyoni jogi per. Az ilyen tárgyú perekben a pertárgy értékeként a szerződésben kikötött ellenszolgáltatás értékét kell figyelembe venni, vagyis az ilyen tárgyú eljárásokban a pertárgy értéke pontosan meghatározható, így a pertárgy értékétől függően jogorvoslati lehetőséget korlátozó szabályok alkalmazása nem maradhat el.”

A Pp. 271.§(2) bekezdése nem arról rendelkezik, hogy „.... valamennyi olyan ügyre, amely megállapításra irányul, kivéve azokat ahol a pertárgy értéke meghatározható.”!

A mondat utolsó fordulata nincs a törvényben!

A Kúria tehát álláspontom szerint a „bíróági gyakorlatot” nem emelheti a kógens törvényi szabályozás fölé mint jogforrást, kiváltképp akkor, ha azt saját maga alakította ki, illetve nem alakíthat ki olyan bírói gyakorlatot, ami ellentétes a sarkalatos törvényeinkkel, majd ezen keresztül az alaptörvénnyel.

[9] Az ilyen szintű „*contra legem*” jogalkalmazás már álláspontom szerint sérti az alkotmányos jogrendet, hiszen ezzel az erővel bármilyen jogszabályt léptet érvénybe a jogalkotó, azt bármivel indokolhatja, a legfelsőbb bírói fórum azt majd úgy értelmezi és alkalmazza, ahogy éppen adott helyzetben az érdekei megkívánják. Ha Kúria leterhelt, vagy arra az álláspontra jut, hogy egyes eljárásjogi szabályok a körülmények miatt már meghaladottak, joga van ezt a jogalkotó felé jelezni, ahhoz viszont egy jogállamban nincs, hogy figyelmen kívül hagyja vagy ellentétesen értelmezze azokat.

Jelen esetben valószínűleg az történt, hogy Kúriának nem volt „hangulata” tárgyalni az ügyet, hiszen mint az indítványozó képviselőjeként sok olyan ügyről is tudomásom van, amikor a pénzügyintézet adja be a felülvizsgálati kérelmet – mivel pervesztes lett - , olyan ügyben ahol a pertárgyérték szintén nem éri el a hárommillió forintot, és a Kúria abban az esetben mégis tárgyalja az ügyet. Ilyen egy jogállamban álláspontom szerint megengedhetetlen.

[10] A fentieket csak tetézi, hogy a Kúria **az érdemi vizsgálatot elutasító végzésében nem is indokolja** azt, hogy a Pp. 271.§(2) bekezdésének utolsó mondatát miért hagyta figyelmen kívül.

[11] Az eljárásjogi kifogással kapcsolatosan pedig a Kúria lényegében azt sérelmezi, hogy egyrészt a Pp. 114.§-át felperes fellebbezés helyettesítő eszközként használja, másrészt pedig már nincs is az eljárásban. Ennek ellenére az eljárásjogi kifogást **végzés formájában, érdemben elbírálja úgy, hogy a sérelmezett érdemi vizsgálatot elutasító végzésben foglaltakat továbbra sem indokolja, azaz a felperes indítványozó továbbra sem kap választ a „contra legem” jogalkalmazás miattjére**, annak ellenére, hogy arra konkrétan rámutatott.

[12] Előadni kívánom - hiszen jelen eljárás szempontjából is fontos tényező- , hogy téved a Kúria akkor is amikor azt állítja, hogy felperes nincs az eljárásban.

Felperes ugyanis **pontosan az eljárást lezáró eljárás szabálytalanságát** támadta meg. Ezt az is alátámasztja, hogy felperes kifogását a Kúria végzéssel bírálta el. Ha nincs az eljárásban, nem lett volna szükséges a kifogásról végzést hozni, elegendő lett volna szimplán tájékoztatni a kifogásoló felet.

És téved akkor is, amikor azt állítja, hogy az eljárási kifogást fellebbezésként használja indítványozó, hiszen abban **nem anyagi jogi, hanem éppen súlyos eljárásjogi kifogást ad elő**, kérve azt, hogy beadványa anyagi jogilag is elbírálásra kerüljön, ehhez pedig a Pp. 114.§-a szerint joga van.

[13] Összességében az eljárásjogi kifogásban az indítványozó pontosan azt kifogásolta és pontosan arra várt volna választ, amely jelen panasz lényege is. Nevezetesen arra, hogy **adjon számot a Kúria arról, hogy miért nem hajlandó a Pp. 271.§(2) bekezdésének utolsó mondatát alkalmazni, ennek hiányában pedig a felülvizsgálatot folytassa le.**

[14] Még csupán egy mondat erejéig vissza kívánok térni az érvénytelenség jogkövetkezményeire.

Ha a Kúria nem is osztaná az Alkotmánybíróságnak 6. pontban kifejtett álláspontját, miszerint a jogkövetkezmény nem határozott kereseti kérelem része, abban az esetben is álláspontom szerint **legalább a „megállapítás” körében meg kell illesse a peres felet a felülvizsgálathoz való jog.**

[15] Külön kiemelendő, hogy a jövő évtől hatályba lépő 2016. évi CXXX. tv. (új-Pp.)-ből már nem alkalmazza a jogalkotó azt a rendelkezést, miszerint az értékhatártól függő kizárás a megállapítási perek esetén nem alkalmazható. Ez is csak azt támasztja alá, hogy a per során és a jelenleg alkalmazandó 1952. évi III. tv. (Pp.) szerint a megállapítási pereknél a felülvizsgálatot le kell folytatni. Ennek megtagadására nem lehet indok az, hogy „az új-Pp. szerint már majd ügysem kell.” Ez nem más, mint bírói önkény.

[16] Mint ahogy az Alkotmánybíróság is kifejti a IV/333/2016. számú határozatában:
„A bírói függetlenségnek nem korlátozza, sokkal inkább biztosítja a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel. „

Összegezve:

A Kúria „contra legem” jogalkalmazása álláspontom szerint három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott eljárásjogi kérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta.

Másrészt, ezzel párhuzamosan, a Kúria önkényesen járt el akkor, amikor az eljárásjogi kérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe.

Harmadrészt a Kúria önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, illetve a joggyakorlat kialakításán munkálkodik, amelyet saját maga formál feltételezhetően azért, hogy szintén önkényesen saját maga döntsön arról, hogy melyik ügyet „kívánja tárgyalni” és melyiket nem.

A fentiekkel összefüggésben álláspontom szerint a Kúria elvonva az indítványozó felülvizsgálathoz való jogát, megsértette az Alaptörvény B) cikk 1., R) cikk 2., T) cikk 1., XXVIII. cikk 1.) bekezdését, ezért azok megsemmisítését kérem.

4. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

A panaszosnak nincs lehetősége bírósági jogorvoslattal élni a Kúria által meghozott döntés ellen.

5. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében) az ügyben: Nem.

6. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére

és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi jognyilatkozatot teszem:

A személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Kecskemét, 2017. augusztus 8.

indítványozó meghat. jogi képv.

dr. Csitos Eszter
ügyvéd, adótanácsadó
6000 Kecskemét, Kőfalu u. 8.